herpy

GRODOR

Orange-legged Leaf Frog

Pithecopus hypochondrialis

Pithecopus hypochondrialis är en liten, smal lövgroda från norra Sydamerika med knallorangea sidor och lår, tvärrandiga i svart, och stora ögon med lodrät springformad pupill. Den är nattaktiv, går långsamt genom grenarna i stället för att hoppa och leker i terrariet om man efterliknar en regntid.

Familj: Phyllomedusidae Tidigare namn: *Phyllomedusa hypochondrialis* **Mild hudgift**

FAKTARUTA

DJURET

Vuxenstorlek	**3-5 cm** nos-kloaklängd
Livslängd	**5-8 år**
Aktiv	**I skymningen och på natten**
Levnadssätt	**Trädlevande**
Biotop	**Savann, torrskog och våtmark**
Hudgift	**Mild** Tvätta händerna efter kontakt och håll fingrarna borta från ögon och mun
Svårighetsgrad	**Viss erfarenhet**

SKÖTSEL

Min. terrarium	**45 × 45 × 60 cm** L × B × H för 4 vuxna djur
Temperatur, dag	**24-28 °C**
Temperatur, natt	**20-22 °C**
Luftfuktighet	**50-80 %**
Vatten	**Vattenskål**
UVB	**Valfritt** Fergusonzon 1
Föda	**Insekter**
Hålls	**Ensamma, parvis eller i grupp**

AVEL

Fortplantning	**Äggläggande**
Utveckling	**Grodyngel i vatten**
Äggläggning	**På blad ovanför vatten**
Ägg per läggning	**38-100**
Kläckning	**5-14 dagar** vid 23-25 °C
Larvtid	**40-90 dagar** från kläckning till metamorfos
Larvföda	**Alger/växter och färdigfoder**
Yngelvård	**Ingen**

SKYDD OCH PAPPER

CITES	**Ej listad**
IUCN	**Livskraftig (LC)**

Om arten

Pithecopus hypochondrialis är en lång, smal och långbent lövgroda på 3-5 cm. Ryggen är grön, men sidor, lår och underben är knallorangea med svarta tvärränder som ger den ett tigerliknande utseende. Ögonen är stora med lodrät springformad pupill, som hos de andra bladgrodorna i familjen. Grodan går långsamt och målmedvetet genom grenarna och greppar om dem med fingrar och tår, men kan nå ganska långt när den hoppar.

Hanarna ropar på natten, medan honorna är tysta. Grodan kan byta färg ganska snabbt och använder det som kamouflage mot rovdjur på natten när den sitter bland gräs och blad.

Arten beskrevs 1800 av Daudin och hette i många år *Phyllomedusa hypochondrialis*. Släktnamnet *Pithecopus* gäller i dag. Beståndet längst i söder, i Gran Chaco, räknas i dag som en egen art, *Pithecopus azureus*, så äldre skötselråd under det ena namnet kan gälla båda formerna. I fångenskap är *P. hypochondrialis* en av de oftast uppfödda lövgrodorna.

Huden avger ett sekret med biologiskt aktiva peptider som grodan själv bildar i sina hudkörtlar. Uppfödda djur bildar det också, så giftet försvinner inte i fångenskap. Hur mycket sekretet besvärar människor vid vanlig kontakt är inte känt, så räkna hudgiftet som milt och var försiktig: tvätta händerna före och efter kontakt, och rör inte ögon, mun eller öppna sår.

Levnadsåldern i fångenskap är troligen 5-8 år som hos besläktade lövgrodor.

Utbredning och livsmiljö

Pithecopus hypochondrialis lever i norra och centrala Sydamerika öster om Anderna: Brasilien, där de flesta fynden finns, samt Colombia, Venezuela, Guyana, Surinam och Franska Guyana. I Brasilien har den påträffats från Amazonasområdet i norr och ner genom cerradon i landets mitt. Den har noterats på höjder upp till omkring 1.500 m.

Utbredningens södra gräns är oklar, eftersom grodor i Gran Chaco i dag räknas till *P. azureus*. Fynd i Argentina och Paraguay hör därför sannolikt till den arten och är inte medräknade här. Detsamma gäller osäkra fynd i Bolivia.

> **Naturlig utbredning:** Brasilien, Colombia, Venezuela, Guyana, Surinam och Franska Guyana.

LIVSMILJÖ

Pithecopus hypochondrialis är en flexibel art som finns i många slags livsmiljöer: torr skog, fuktig låglandsskog, snår, savann och periodvis översvämmade gräsmarker, vid tillfälliga dammar och kärr. Den har också påträffats på betesmark, i plantager, trädgårdar och städer och tål alltså störda miljöer.

Grodan är nattaktiv och sitter i buskar och andra växter, ofta i närheten av vatten. Hanarna sitter vid tillfälliga dammar och ropar på honorna under regntiden, och äggen läggs på blad över vattnet. Den växlande torrtiden och regntiden är nyckeln till att få arten att leka i terrariet.

Skötsel

TERRARIET

För ett par eller en liten grupp på upp till fyra djur är ett högt terrarium på 45 × 45 × 60 cm (längd × bredd × höjd) en bra storlek, och större är alltid bättre. En avelsgrupp med flera hanar behöver mer plats, till exempel 60 × 45 × 90 cm. Höjden är viktigare än bottenytan, eftersom arten lever i buskar och växter.

Inred med många vågräta och sneda grenar och växter med breda, släta blad som grodan kan sova under på dagen och senare lägga ägg på. *Philodendron* och guldranka är härdiga och lämpliga. Som botten kan fuktigt hushållspapper användas, men det måste bytas ofta, eller så kan man lägga ett lager sphagnum. För avel är en halvsteril uppställning ofta bäst: ett glasterrarium med avlopp, falsk botten, vattenskål och en eller två krukväxter, så att rundmaskar inte kan ansamlas i botten. Ett naturligt planterat terrarium fungerar också bra. God ventilation är viktig, och locket ska vara av nät.

TEMPERATUR

Håll 24-28 °C på dagen. På natten ska temperaturen sjunka några grader, till 20-22 °C. Någon värmeplats behövs inte, men man kan låta en liten yta under en svag lampa vara ett par grader varmare så att grodan själv kan välja.

Mät med termometer både upptill och nedtill. Är det kallt i rummet på vintern kan en liten värmekälla styrd av termostat vara nödvändig. Undvik att terrariet kommer över 30 °C, t.ex. i direkt sol.

Läs mer: Värme och temperatur

LUFTFUKTIGHET OCH SPRAYNING

Luftfuktigheten ska ligga på 50-60 % på dagen och stiga till omkring 70-80 % på natten och efter sprutning. Spruta terrariet minst en gång dagligen, helst på kvällen, så att botten hålls lätt fuktig, och låt det torka upp lite under dagen. Många lövgrodor tycker inte om att träffas direkt av sprutan, så sikta mot blad och väggar.

En automatisk sprinkler kan sköta arbetet om den är inställd att köra mest på natten. Använd avklorerat kranvatten, regnvatten eller osmosvatten. Stillastående, ständigt blöt luft är en dålig kombination och ger risk för hudproblem, så se till att det finns ventilation och en torrare period varje dag.

Läs mer: Luftfuktighet, sprayning och ventilation

VATTEN OCH VATTENKVALITET

Ställ fram en vattenskål med en sluttande kant eller några släta stenar så att grodan lätt kommer upp igen. Grodan använder skålen för att sitta i på natten. Byt vattnet varje dag, och använd avklorerat kranvatten eller regnvatten. Skålen kan vara låg, 1-2 cm är rikligt, och i en regnkammare för avel används 5-8 cm vatten, men bara med växter och stenar där grodorna kan ta sig upp.

Amfibier tar upp ämnen genom huden, så håll tvål, rengöringsmedel och insektsmedel borta från terrariet. Skölj skålen noga med varmt vatten vid rengöring.

LJUS OCH UVB

Ge 10-12 timmars ljus per dag med en svag ljuskälla över ena halvan av terrariet och mörker på natten. Ett lysrör som lämpar sig för växter räcker mer än väl, och det ger samtidigt ljus åt växterna. UVB är inte strikt nödvändigt, och artens exakta behov är inte kända. Vill man ge UVB, och det rekommenderas särskilt för ungdjur, använd en svag källa över en del av terrariet med gott om skugga intill. Använd lampor som avger värme med försiktighet, eftersom de torkar ut luften.

Läs mer: Ljus och UVB

UTFODRING

Pithecopus hypochondrialis är insektsätare och tar nästan alla foderdjur av lämplig storlek: syrsor, kackerlackor, mott, flugor och någon enstaka gång vaxmalslarver. Foderdjuret får högst vara lika brett som grodans huvud. Ge maten på kvällen när grodan är aktiv, och ta bort rester på morgonen så att foderdjuren inte gnager på grodan medan den sover.

Ungdjur matas dagligen, och vuxna djur varannan dag med några få insekter. Pudra födan växelvis med en vitaminblandning och kalk med D3, och utfodra foderdjuren väl innan de används. Vildfångade insekter kan bära på parasiter och bekämpningsmedel och ska undvikas. Grodan vänjer sig ofta vid att ta mat från en pincett.

Läs mer: Foderdjur: hållning och avel Läs mer: Kalk, vitaminer och tillskott Läs mer: Köp av djur: uppfödda djur, vildfångst och transport

BETEENDE OCH HANTERING

Pithecopus hypochondrialis är lugn och långsam och sover på dagen. På natten är den aktiv, klättrar, sitter i vattenskålen och jagar. På dagen sitter den mest stilla, så den kan tas upp utan problem, men all hantering stressar en amfibie, så håll den på ett minimum. Använd rena, fuktiga händer, och tvätta dem efteråt, eftersom hudsekretet kan irritera.

Arten kan hållas enskilt, parvis eller i små grupper. Håll den bara med sin egen art. Vill man avla ger en grupp med flera hanar per hona bäst chans. Hanarna ropar på natten efter att ljuset släckts.

Avel

KÖNSMOGNAD OCH KÖNSBESTÄMNING

Hanarna ropar på natten, medan honorna är tysta. Honorna är troligen större och rundare än hanarna, som hos besläktade bladgrodor. Ungdjur växer snabbt när de matas dagligen och är troligen vuxna på under ett år, som hos besläktade arter. Avla bara med friska, väl skötta djur som har funnits i terrariet en tid, eftersom aveln är en belastning för nyinköpta djur. Honorna måste vara väl matade för att utveckla ägg.

PARNING

Arten leker när man efterliknar övergången från torrtid till regntid. Först hålls temperatur och fuktighet stabila eller något svalare och torrare i omkring 4-5 veckor. Därefter sprutas terrariet kraftigt flera gånger om dagen, och locket täcks delvis med glas eller folie så att luftfuktigheten stiger. Samtidigt matas grodorna varje kväll med varierad föda i en vecka eller mer, tills honorna är runda och hanarna ropar regelbundet.

Hos besläktade arter ger en grupp med fler hanar än honor, till exempel sex hanar och tre-fyra honor, de bästa resultaten. När honorna ser fulla av ägg ut och hanarna ropar flyttas gruppen till en regnkammare, gärna tidsatt till en regnig vecka. Hanen greppar honan bakifrån (amplexus) på natten.

ÄGG OCH GRODYNGEL

En regnkammare är ett högt och lodrätt terrarium med 5-8 cm vatten i botten, där en liten pump lyfter vattnet upp till ett rör högst upp med många små hål, så att det regnar ner. Vattnet kan värmas till 21-27 °C med en termostatstyrd värmare. Pumpen kan sättas på en timer så att den går en halv till flera timmar varje natt. Plantera philodendron eller pothos i krukor på botten och låt bladen hänga in över vattnet, så att grodorna har blad att lägga på.

Honan viker äggen mellan två eller tre blad över vattnet och klistrar ihop kanterna med äggfri gelé. Antalet ägg per kull är inte känt för arten; räkna med 38-100 ägg, normalt omkring 70, som hos den besläktade *Callimedusa tomopterna*. Kolla efter ägg varje dag, för de kan vara svåra att se bland växterna. Händer inget efter en till två veckor flyttas grodorna tillbaka till det vanliga terrariet, matas kraftigt i några veckor och prövas igen. Bli inte modfälld om det inte lyckas första gången.

METAMORFOS

Äggen kläcks efter 5-14 dagar, beroende på temperaturen. Både kläcktiden och larvtiden nedan gäller bladgrodorna i allmänhet. Man kan antingen ta bort bladet med äggen och hänga upp det över vatten i en plastlåda vid omkring 24 °C, så att äggen inte ligger helt under vatten, eller ta bort de vuxna grodorna från regnkammaren och låta grodynglen falla i vattnet. Om några ägg hamnar i vattnet utvecklas de som regel normalt.

Grodynglen är fria simmare. Håll dem i ett högt akvarium eller en bricka med filtrerat vatten vid 24-27 °C och växter som javamossa som skydd. Byt 25-50 % av vattnet minst en gång i veckan, och oftare i en bricka utan filter. Ge den första tiden fint pulverfoder på vattenytan två gånger dagligen och därefter fiskflingor, så mycket som de äter på ett par timmar. Larvtiden är 40-90 dagar.

När frambenen kommer fram flyttas de nyss förvandlade ungdjuren till en liten behållare med omkring 1 cm vatten och ett par blad, så att de kan sitta utan att drunkna. När svansen är resorberad går de över till torrt land.

UPPFÖDNING AV UNGAR

När svansen är borta flyttas de små grodorna till en liten uppställning med fuktigt hushållspapper eller sphagnum, en liten vattenskål och ett par växter. Använd lerkrukskärvor eller blomkrukor som sittplatser, eftersom de är lätta att hålla rena. Spruta dagligen.

Första målet är ett par flugor eller små syrsor på omkring 3-6 mm, pudrade med vitaminer och kalk. Ge hellre för lite än för mycket åt gången, eftersom för många eller för stora foderdjur stressar de små grodorna och kan ge ändtarmsframfall. Mata varje kväll eller varannan kväll. Håll temperaturen som för de vuxna, och erbjud en svag UVB-källa. Ungdjuren växer snabbt när de matas väl.

Hälsa och vanliga misstag

Pithecopus hypochondrialis är härdig när temperaturen och fuktigheten är rimliga, men det finns några typiska problem:

- Rundmaskar, till exempel lungmask, och andra parasiter, som kan ansamlas i botten, särskilt i ett fuktigt terrarium. En halvsteril uppställning med falsk botten och avlopp förebygger det. Behandling ska ske med en veterinär som känner till amfibier.
- Sår på nosen av att gnugga mot glaset i ett för litet terrarium eller under transport. De läker som regel med antibiotisk salva enligt veterinärens råd.
- Stillastående, blöt luft utan en torrare period, som ger hudinfektioner. Se till att det finns ventilation och låt terrariet torka upp varje dag.
- Brist på kalk och D3, som ger benskörhet. Pudra födan växelvis med vitaminer och kalk med D3.
- Ändtarmsframfall hos små ungdjur om födan är för stor eller för riklig.
- Hudskador från tvål, kräm och kemikalier på händer eller i terrariet.

Ge aldrig medel mot parasiter utan veterinärens anvisning. Vissa medel som är ofarliga för andra djur är dödliga för amfibier. Sök veterinär om grodan tappar vikt, inte äter eller har skador på huden.

Fråga alltid dina kunniga bekanta

Guiden är ett bra ställe att börja på, men den kan inte ersätta erfarenhet. Djur är olika, och mycket av det viktigaste lär man sig av dem som har hållit arten i åratal. Prata med en uppfödare, en erfaren djurhållare eller en veterinär med kunskap om kräldjur och groddjur innan du skaffar djuret - och igen om något verkar fel.